

Hallituksen kokous 4/2023

Aika Keskiviikko 18.10.2023 klo 18

Paikka: Jäälänmaja

Läsnä: Jaakko Laine, puheenjohtaja
Eero Laine, varapuheenjohtaja
Birger Ylisaukko-oja, jäsen, siht.
Markku Vuolteenaho, jäsen
Ismo Karhu, jäsen
Jouko Uusitalo, jäsen
Tuure Mäkelä, 1. varajäsen
Iiro Sarjanoja, 2. varajäsen
Hannu Säävälä, 3. varajäsen
Pekka Pinola, 5. varajäsen

Lisäksi vieraana oli osan aikaa Petra Korhonen Oulun yliopistolta

1. Kokouksen avaus, järjestäytyminen ja osanottajat

Jaakko Laine avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat. Puheenjohtaja toivotti tervetulleeksi erityisesti Petra Korhosen kertomaan Rautavirta-tutkimuksen tuloksista.

Rautavirta-tutkimuksessa on tarkasteltu SUSI-mallin eri ojitussyvyyksien antamat vaikutukset puuston kasvuun, valuntaan, ja pohjavedenpintaan. Nämä tiedot on yhdistetty valuma-alueen eri osista tehtyihin rauta-analyysihin ja koko valuma-alueelta laadittuun virtausverkkoon. Yhdistetyillä tiedoilla voidaan tehdä päätelmiä, mistä valuma-alueen osista rautaa todennäköisesti tulee eniten ja millaisiin kohteisiin toimenpiteitä kannattaisi ensisijaisesti kohdistaa. Mielenkiintoista on, että SUSI-malli voisi toimia myös käänteisesti: ts. mallilla voisi testata, missä ojien padotus voisi olla kokonaisuuden kannalta tuloksellisinta. Tästä oli tehty ensimmäisiä tarkasteluja.

Petra piti SUSI-mallia hyödyllisenä myös tutkimuskehikon kannalta. Rautavirta-tutkimus valmistuu loppuvuoden aikana.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Pöytäkirjan tarkastus ja edellisen kokouksen pöytäkirja

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Jouko Uusitalo. Aiemmin sovitun käytännön mukaisesti pöytäkirjan allekirjoittavat hänen lisäksi puheenjohtaja ja sihteeri.

Referoitiin edellisen kokouksen pöytäkirja. Siitä todettiin erityisesti, että Peukaloisentien tiekunta oli tehnyt päätöksen kunnostustöiden edistämiseen ryhtymisestä. Yhdistykselle jyvitetty tieyksikkömäärä näyttää kohtuuttoman suurelta, mutta päätös on lainvoimainen eikä sitä voi toistaiseksi muuttaa. Eero Laine totesi, että yksiköintiä on lain mukaan tarkistettava vähintään neljän vuoden välein.

4. Kokouksen työjärjestys

Hyväksyttiin ehdotettu työjärjestys.

5. Tilannekatsaus

Todettiin, että yhdistyksen maksuvalmius on edelleen hyvä.

Järven tilasta todettiin seuraavaa:

- Tulovesikertymä Jäälinjärveen elokuun loppuun mennessä oli yhdistyksen historian toiseksi suurin. Tulovirtaama alkoi lisääntyä heinäkuun jälkipuoliskolla. Myöhäissyksyllä tulovirtaamat ovat kasvaneet kevättulvien tasolle. Seuranta on kuitenkin päättynyt ennen suurta tulvaa.
- Alkukesällä veden väriarvot olivat hyvät. Vesi alkoi tummua sateiden myötä heinäkuun jälkipuoliskolla. Elokuun lopun väriarvo oli mittaushistorian korkeimpia.
- Sinilevää ei havaittu eikä limalevähaittaa ei ollut.
- Kesän mittaan saatiin tietoja suurista hauista ja ahvenista.

6. Rakenteiden kunnossapito ja hoito

Todettiin, että Kokkohaaraan johtava huoltotie on sorastettu. Tie toimii Koiteli-reitin osana.

Lietteenpumppaukset ovat tekemättä. Suuri syystulva estää pumppaukset kuluvana syksynä, elleivät sääolot tältä kannalta olennaisesti helpotu. Kokkohaaran laskeutusallas on tyhjennetty kaivinkoneella viime talvena.

Järvilaltaan puomin kunto huolestuttaa. Pikakorjauksia on tehty ja rakenne toimii edelleen. Todettiin, että on välttämätöntä tehdä ensi kesän alussa parempi kuntotarkastus ja toteuttaa tulosten vaatimat korjaukset. Keskustelussa tuli esiin myös puomin mahdollinen uusimistarve.

Kokkohaaran pääpadolle ja uuden pyöröaltaan ohjauspadolle kaavailut tulvakynnykset ovat tekemättä. Tulvatilanne estää sen toistaiseksi. Päätettiin, että Kalamäen ja Kokkohaaran padot avataan niin, että vesi voi tulvan päätyttyä laskeutua alimmilleen. Patotyöt tehdään, mikäli sääolot sen sallivat.

7. Järviaaltaan sulavaroitukset

Järviaaltaan puomi aiheuttaa jäähän arvaamattomia sulapaikkoja, jotka ovat vaaraksi jäällä liikkuville. Puomiin on rakennettu pysyväksi tarkoitettu varoitusrakenteen runko, johon kiinnitetään varoitusköysi ja –taulut. Kaikki tarvikkeet on hankittu mutta loput kiinnitykset tehdään jään päältä. Pysyvät rakenteet puuttuvat pohjoisrannalta. Siellä varoitus hoidetaan jään päältä väliaikaisratkaisulla.

8. Rautavirta –tutkimus

Ohjausryhmän kokous on pidetty 16.10.2023. Tutkimukset on tehty ja edessä on raportointivaihe. Tutkimus ei tuo rautaongelmaan ratkaisua, mutta tietoa on karttunut runsaasti. Hallitus pitää tärkeänä, että kaikki tutkimustulokset ovat yhdistyksen käytettävissä.

Rautavirta-tutkimuksessa käytetyt jatkuvatoimiset mittauslaitteet jäävät toistaiseksi yhdistyksen käyttöön. Yliopisto järjestää perehdytyksen niiden käyttöön 30.10.2023 klo 10 Eero Laineen kiinteistössä. Eero Laineen lisäksi Jaakko Laine mahdollisesti myös liro Sarjanoja osallistuvat.

Ennen tulevaa tarkkailukautta on laadittava veden laadun seurantaohjelma, johon jatkuvatoimiset mittalaitteet sisältyvät.

9. Vesivisio vuoteen 2031

Visiotyö ei ole edennyt edellisen kokouksen jälkeen. Eero Laine huolehtii työn jatkumisesta.

10. Viestintä ja vuorovaikutus

Todettiin seuraavat viestinnälliset tapahtumat:

- 26.8.2023 Jäälän venetsialaiset. Yhdistys osallistui järjestysmiespalveluun. Samana päivänä Kalamäessä järjestettiin liputus Suomen luonnon päivän kunniaksi
- 28.8.2023 40 Helsingin yliopiston metsäylioppilasta kävi tutustumassa Jäälän vesienhoitoon prof. Anna-Mari Laurenin johdolla.
- 31.8.2023 Yhdistys osallistui Jäälän koulun Harraste- ja hyvinvointimessuille
- 11.9.2023 järjestettiin ruskakirkko Kalamäessä
- 21.9.2023 pidettiin viestintäpuheenvuoro ympäristöministeriön ja Vesistökuunnostusverkoston järjestämässä viestintäwebinaarissa
- 17.10.2023 pidettiin yhdistyksen puheenvuoro Pohjois-Pohjanmaan kunnostuspäivillä

Tulossa:

Markku Vuolteenaho, Birger Ylisaukko-oja ja Jaakko Laine osallistuvat Jäälin koulun MOK-viikon ohjelmaan 16. – 17.11

Yhdistykselle tehdyn aloitteen pohjalta keskusteltiin mahdollisuuksista nuorten kohtaamiseen ja tapahtumien järjestämiseen. Todettiin, että JOPO-luokkaa voidaan käyttää mm. polttopuutalkoissa. Hallitus päätti, että yhdistyksellä on valmius osallistua yhteen suurempaan tapahtumaan vuosittain ja ottaa tarvittaessa myös järjestämisvastuuta. Tapahtuman johdosta pidetään yhteyttä koulun toimijoihin.

Jäälin kauppias on vaihtunut. Päätettiin, että Birger Ylisaukko-oja sopii uuden kauppiaan kanssa tapaamisesta, johon ainakin myös puheenjohtaja osallistuu.

11. Muut asiat

Vesienhoitoon käytetyt talkootunnit päätettiin raportoida Birger Ylisaukko-ojalle tilastointia varten.

12. Seuraava kokous

Seuraava kokous kutsutaan koolle tarvittaessa.

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.30.

Vakuudeksi

Jaakko Laine
puheenjohtaja

Birger Ylisaukko-oja
sihteeri

Jouko Uusitalo
pöytäkirjantarkastaja